

SLUTRAPPORT

Projektavslut för stadsbyggnadsprojekt 9411, Ny Påfartsramp vid Björknäs

2016-09-08
Emelie Skarp
KFKS 2014/295-052

Sammanfattning

Projektet *Ny påfartsramp vid Björknäs* ligger öster om bussdepån i Björknäs, Boo, Nacka kommun där den nya påfartsrampen ansluter från Värmdövägen till väg 222, Värmdöleden. Detaljplanens (DP529) planområde för projektet är beläget mellan Värmdövägen och Värmdöleden, öster om SL:s bussdepå i Björknäs och omfattar den påfartsrampen och ”droppen” på Värmdövägen.

Trafikverket är huvudman för den nya påfartsrampen och har projekterat och byggt rampen med sin entreprenör. Nacka kommun är huvudman för gatu- och naturmark samt för kommunala ledningar.

Parallellt med kommunens detaljplan har en arbetsplan tagits fram av Trafikverket för genomförandet. Detaljplan 529 antogs i kommunfullmäktige 2011-05-23 och vann laga kraft 2012-08-16.

Den tidigare rampen, som var kort och med stopplikt vid anslutningen till väg 222, Värmdöleden begränsade flödet av fordon (kapaciteten) samt var trafikfarlig som resulterade i många trafikolyckor främst upphinnandeolyckor på Värmdöleden.

Ekonomiskt resulterade projektet i ett netto på 40658 tkr, varav 22290 tkr är infrastrukturellt bidrag.

Den nya påfartsrampen vid Björknäs öppnade för trafik 2014-10-20 och har mottagits väl av trafikanter i området.

Projektets övergripande mål var att öka trafiksäkerheten och förbättra framkomligheten

Innehållsförteckning

1	Projektets syfte och mål.....	4
2	Utfall i förhållande till mål, ramar och identifierade risker. 4	
2.1	Uppfyllelse av projektmål	4
2.2	Projektets ekonomi	5
2.3	Nyckeltal och mått (länk för uträkning av antal månader).....	8
2.3.1	Processen.....	8
2.3.2	Levererat projektresultat.....	8
2.3.3	Kostnader	8
3	Slutsatser och förslag på förbättringar	9

I Projektets syfte och mål

Syftet med projektet var att få till en kort- och långsiktig lösning av påfartsramp till väg 222, Värmdöleden i väntan på den nya Skurubron som Trafikverket planerar att anlägga.

Projektets övergripande mål:

- Öka trafiksäkerheten
- Förbättra framkomligheten och möta behovet av ökad trafik från Tollareområdet och östra Boo
- Förbättra den lokala gatumiljön vid Värmdövägen där nya påfartsrampen ansluter
- Förbättra gång- och cykeltrafiken utmed delar av Värmdövägen

2 Utfall i förhållande till mål, ramar och identifierade risker

2.1 Uppfyllelse av projektmål

Beslut om Start-PM togs 2009-05-04. Detaljplan 529 vann laga kraft 2012-08-16. Parallellt med detaljplanen tog Trafikverket fram en arbetsplan. Slutbesiktning av allmänna anläggningar gjordes 2 februari 2015.

- *Öka trafiksäkerheten*
 - o målet har uppfyllts genom att vävningssträckan till väg 222, Värmdöleden är längre, vilket tillåter hastighetsanpassning på rampen till rådande hastighet på Värmdöleden. Detta minskar risken för upphinnandeolyckor.
- *Förbättra framkomligheten och möta behovet av ökad trafik från Tollareområdet och östra Boo*
 - o målet har uppfyllts genom att den tidigare rampens stopplikt har försvunnit, vilket ökar kapaciteten och säkerheten i systemet
- *Kort- och långsiktig lösning i väntan på den nya Skurubron*
 - o sammantaget har den nya ramplösningen kraftigt påverkat trafiksituationen- och trafiksäkerheten i området till det bättre.
- *Förbättra den lokala gatumiljön vid Värmdövägen*
 - o från Värmdövägen ansluter den nya påfartsrampen till väg 222, Värmdöleden via en så kallad ”droppe” (typ av cirkulationsplats) som blivit en blickpunkt utmed Värmdövägen med sina mindre refuger i smågatsten, träd- och växtplanteringar samt gräsytor. Även den nya parkeringen för Björknäs bussdepå utmed Värmdövägen bidrar till att förbättra gatumiljön.
- *Förbättra gång- och cykeltrafiken utmed delar av Värmdövägen*
 - o Gång- och cykelvägen, norr om Värmdövägen, har breddats till en dubbelriktad gång- och cykelväg med en bredd på 5 meter.

För att möjliggöra Trafikverkets anläggande av den nya påfartsrampen har kommunen låtit genomföra en rad åtgärder på intilliggande delar som beskrivs nedan;

- Rivning av 2 st villor på fastigheterna Björknäs 1:712 och 1:713
- Iordningsställande av 59 st p-platser för Keolis personalparkering vid Björknäs bussdepå
- Anpassning av signalsystem i trevägskorsningen Sockenvägen/Värmdövägen
- Kompensationsåtgärder vid Bostadsrättsföreningen Talludden i syfte att förbättra boendemiljön och säkerheten
- 2 m högt och 70 m långt plank mot den nya påfartsrampen vid Björknäs förskola

Ingångna avtal och överenskommelser som upprättats inom projektet;

- Lagakraftvunnen detaljplan (DP 529), upprättad på planenheten, Nacka kommun.
- Lagakraftvunnen Arbetsplan, upprättad av Trafikverket
- Genomförandavtal mellan Nacka kommun och Trafikverket som reglerar genomförandet.
- Överenskommelse om fastighetsreglering mellan Storstockholms Lokaltrafik och Nacka kommun.
- Överenskommelse om genomförandet av påfartsrampen och åtgärder på Björknäs bussdepå mellan Storstockholms Lokaltrafik och Nacka kommun
- Överenskommelse om genomförande av åtgärder vid Bostadsrättsföreningen Talludden mellan Nacka kommun och Bostadsrättsföreningen Talludden
- Arrendeavtal och avvecklingsplan Björknäs Varf mellan Nacka kommun och Björknäs Varf.

Delar av fastigheterna Björknäs 24:1 och Björknäs 1:711 samt hela bostadsfastigheterna Björknäs 1:712 och 1:713 har överförts till gatumarksfastigheten Björknäs 1:1 genom fastighetsreglering.

2.2 Projektets ekonomi

Tidigare beslutad budget T1 2011 redovisat i tkr inklusive VA:

Verksamhet	Ink/Int	Utg	Netto
Väg/parkmark*			
Gata & park	12 000	-22 400	-10 400
VA		-5 396	-5 396
Planarbete		-1 807	-1 807
Totalt	12 000	-29 603	-17 603

*Kostnader för markinlösen.

Projektets totala ekonomi redovisat i tkr inklusive VA:

Verksamhet	Ink/Int	Utg	Netto
Väg/parkmark*		-11 518	-11 518
Gata & park	13 012	-41 521	-28 470
VA		-631	-631
Planarbete			
Totalt	13 012	-53 670	-40 658

*Kostnader för markinlösen.

Markinlösen av delar av fastigheterna Björknäs 24:1 och Björknäs 1:711 samt hela bostadsfastigheterna Björknäs 1:712 och 1:713 uppgick till 11518 tkr. Kostnader i samband med markinlösen uppgick till 464 tkr. Totalt blev utgifterna för markinlösen 11982 tkr, men budgeterades för 10078 tkr under T1 2011 i Gata & Park. Skillnaden på 1904 tkr beror på Trafikförvaltningens sena beslut att be Lantmäteriet att genomföra en förrättning och värdera markintrånget på Björknäs 24:1 och 1:711 istället för överföra marken till kommunen för en symbolisk summa om 1 kr som var det ursprungliga löftet. Lantmäteriet värderade markintrånget till 2444 tkr.

Trafikverket fakturerade kommunen 3189 tkr mer än budget T1 2011 för framtagning av arbetsplan.

Trafikverket fakturerade kommunen totalt 24706 tkr för framtagning av FU och anläggandet av ny påfartsramp vid Björknäs, inkl ÄTA:or. I T1 2011 är det budgeterat för 14092 tkr. Den ökade kostnaden på 10614 tkr beror dels på omtag i projekteringen, bristfälliga bygghandlingar och ett stort antal ÄTA:or. Trafikverket fakturerade ÄTA-arbeten på totalt 8706 tkr.

Infrastrukturella bidrag utöver Trafikverkets entreprenad innefattar ersättande parkeringsplatser vid bussdepå 4455 tkr, ny transformatorstation 400 tkr samt tillkommande projektering 79 tkr. Dessa var ej medtagna i tidigare beslutad budget. Totalt uppgår infrastrukturella bidrag till 22290 tkr. Avskrivningstiden för infrastrukturella bidrag är 25 år.

Kostnader för kommunala anläggningar utöver Trafikverkets entreprenad uppgår till totalt 18263 tkr. Gestaltungsåtgärder vid Brf Talludden 860 tkr, plank vid förskola 585 tkr, projektering 423 tkr är omfattningsökningar som inte fanns med i tidigare budget. Kostnader för planket 585 tkr hanteras i fastighetsprocessen. Med anledning av omtag i projektering för den nya påfartsrampen samt utökad projektomfattning har konsultkostnader för projektledningen samt kostnaderna för kommunens resurser ökat jämfört med tidigare beslutad budget.

Utgifter för planläggning uppgår till 2540 tkr. Utgifterna fördelas proportionellt på de anläggningstillgångar som projektet resulterat i. Kostnad för planarbetet blev 733 tkr över tidigare beslutad budget, och beror dels på tillkommande delprojekt samt omtaget i projekteringsarbetet med den nya påfartsrampen.

NCC's avtalade bidrag om 12000 tkr indexuppräknades till 13012 tkr vid betalning.

Se tabell nedan för uppdelningen kommunala anläggningar och infrastrukturella bidrag.

	tkr	Kommunala anläggningar, tkr	Infrastrukturella bidrag, tkr
1. NCC's intäkter	13 012	13 012	
2. Interna resurser fördelas 50/50	- 4 505	- 2 252	- 2 252
3. TRV produktionskostnader	- 28 316	- 14 158	- 14 158
4. Markinlösen 1:712, 1:713	- 9 074	- 9 074	
5. Markinlösen SL mark 24:1 och 1:711	- 2 444	- 2 444	
5. Plank vid förskola	- 585	- 585	
6. Brf Talludden	- 860	- 860	
7. P-platser depå	- 4 455		- 4 455
8. Kostnader i samband med markinlösen	- 464	- 464	
9. Övriga kostnader	- 174	- 174	
10. Ny transformatorstation Boo Energi	- 400		- 400
11. PL konsulter 50/50	- 1 890	- 945	- 945
12. Projektering konsulter	- 502	- 423	- 79
	- 40 658	- 18 368	- 22 290

Anläggningar vilka registreras i kommunens anläggningsregister redovisat i tkr:

Anläggning	Komponent	Ink	Utg	Netto	Avskr.tid
Gata/väg	-Väggkropp	7 157	-10 388	-3 231	70
	-Ytskikt	5 205	-7 555	-2 350	15
	-Belysning	651	-944	-294	25
Summa anläggning		13 012	-18 887	-5 875	
Park	-Park		-74	-74	20
VA	-Ledningar		-316	-316	50
Fastighet Björknäs 1:712			-4 731	-4 731	Ingen avskr.
Fastighet Björknäs 1:713			-4 343	-4 343	Ingen avskr.
Del av fastighet Björknäs 24:1 och 1:711			-2 444	-2 444	Ingen avskr.
Plank vid förskola			-585	-585	10
Totalt		13 012	-31 380	-18 368	

Sammanställning anläggningar, volym, inkomster, utgifter samt beräknade drift- och kapitaltjänstkostnader redovisat i tkr.

Anläggning	Volym/antal meter	Ink	Utg	Netto	DoU*	Kaptjänst**
Gata/väg	260 meter / 2860 kvm	13 012	-18 887	-5 875	-422	-165
Park- och naturmark	960 kvm		-74	-74	-29	-2
VA-ledningar	55 meter		-316	-316	-2	-12
Fastighet Björknäs 1:712			-4 731	-4 731	-	-132
Fastighet Björknäs 1:713			-4 343	-4 343	-	-122
Del av fastighet Björknäs 24:1 och 1:711			-2 444	-2 444	-	-68
Plank vid förskola			-585	-585		-16
Totalt		13 012	-31 380	-18 368	-453	-517

*Drift och underhållskostnad per år.

** Kapitaltjänst = kostnad för avskrivningar och internränta år 1. Linjär avskrivning över nyttjandeperioden. Internräntan 2016 är fastställd till 2,8% (3,8% för VA).

Garantiåtagande för skötsel av vegetationsytor (Skanska) under tre år går över från Trafikverket till Nacka kommun fr o m överlämnandemöte 2016-01-25. Garantitiden startade vid godkänd slutbesiktning 2015-02-02.

Nyckeltal och mått ([länk för uträkning av antal månader](#))

2.2.1 Processen

- Start-PM godkännande 2009-05-04
 - Planantagande 2011-05-23
 - Laga kraftvunnen detaljplan 2012-08-16
 - Slutbesiktning av allmänna anläggningar 2015-02-02
 - Projektavslut (KS-beslut beräknat) 2016-10-24
- 24 månader mellan start-PM och planantagande.
 - 15 månader mellan planantagande och laga kraft.
 - 45 månader mellan planantagande och slutbesiktning.
 - 20 månader mellan slutbesiktning och projektavslut (KS-beslut beräknat).
 - 89 månader mellan start-PM och projektavslut (KS-beslut beräknat).

2.2.2 Levererat projektresultat

- Utbyggnaden tog 5 månader.
- Nya VA-ledningar 55 m, kommunala anläggningar
- Nya gator 260 m (2860 kvm), kommunala anläggningar
- Park 960 kvm, kommunala anläggningar

2.2.3 Kostnader

- Årliga kostnader för skötsel och underhåll av anläggningarna:
- Gata: 422 100 kronor.
- Park: 29 300 kronor.
- VA: Spillvatten 2 100 kronor.

3 Erfarenheter, slutsatser och förslag på förbättringar

Projektets genomförandetid har starkt påverkats av att Trafikverkets arbetsplan blev överklagad, vilket medförde en försening av byggstarten på cirka 1 år. För projekt Ny Påfartsramp vid Björknäs fanns det framtagen en lagakraftvunnen detaljplan. Fördelaktigast hade varit om Nacka kommun hade avtalat med Trafikverket om att ansvara för planering och genomförandet. 2013 tillträdde en ny lag som medger att i lämpliga fall skulle en detaljplan även hantera de frågeställningar som en vägplan prövar. Lagen trädde i kraft efter att detaljplanen för ny Påfartsramp vid Björknäs vunnit laga kraft. Alternativt att i genomförandeaftalet möjliggöra större inflytande för kommunen i projektet.

Följdeffekten av den försenade byggstarten var bl.a. att den projektering, som Trafikverket låtit utföra tidigare behövdes ses över igen och omarbetas, vilket bidrog till ytterligare förseningar beroende på bl.a. resursbrist hos Trafikverket och deras konsult.

Trafikverkets kvalitet på utförd projektering kan också i vissa delar ifrågasättas då genomförandet av rampen bidrog till ett stort antal ändringsanmälningar (ÄTA:or) som påverkade projektets kostnader och genomförandetid på ett negativt sätt. Den största enskilda bristen var kvaliteten på bygghandlingarna som var undermåliga.

Riktlinjer för hur överlämning av kommunala ytor ska gå till bör omtalas i genomförandeaftalet med Trafikverket eller dylikt.

Det som varit bra i projektet och som har återkopplats på ett positivt sätt var bl.a:

- slutresultatet av den nya påfartsrampen vid Björknäs
- iordningställandet av 59 stycken nya p-platser på Björknäs bussdepå samt samarbetet med Keolis på plats.
- kompensationsåtgärder för Brf. Talludden.

Ett brev har skickats till Trafikförvaltningen från Nacka kommun där risker har påtalats som stora om Trafikförvaltningen inte gör ett ledningsbyte för befintlig dagvattenledning som korsar påfartsrampen och är i dåligt skick. Trafikverket har begärt att Trafikförvaltningen ska söka ledningsrätt för befintlig ledning då den går under Trafikverkets nya ramp. Trafikverket är sammankallande till förhandlingar om att genomföra en omläggning av en dagvattenledning som ägs av Trafikförvaltningen och korsar påfartsrampen.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att det är viktigt att samordna inblandade parter olik processer och att möjlighet ges till att vara delaktig och granska förberedande arbete inför ett genomförande.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*